

BOSNA I HERCEGOVINA
Konkurencijsko vijeće

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
Конкуренијски савјет

MIŠLJENJE

po Zahtjevu privrednog subjekta Hidroelektroenergetski sistem „Gornja Drina“ d.o.o. Foča

Sarajevo
Januar, 2026. godine

Broj: 07-26-7- 021-16/26
Sarajevo, 16.01.2026. godine

Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine, na osnovu člana 25. stav (1) tačka f) Zakona o konkurenciji ("Službeni glasnik BiH", br. 48/05, 76/07 i 80/09), a po podnesenom Zahtjevu za davanje mišljenja privrednog subjekta HES Gornja Drina d.o.o. Foča, putem Agencije za javne nabavke Bosne i Hercegovine, zaprimljenom dana 25.08.2025. godine pod brojem: 07-26-7-021-1/25, na 39. (tridesetdevetoj) sjednici održanoj dana 16.01.2026. godine, donijelo je

MIŠLJENJE

Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Konkurencijsko vijeće) je dana 25.08.2025. godine pod brojem: 07-26-7-021-1/25 putem Agencije za javne nabavke Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Agencija za javne nabavke) zaprimilo Zahtjev za izdavanje mišljenja (u daljem tekstu: Zahtjev) podnesen od privrednog subjekta Hidroelektroenergetski sistem „Gornja Drina“ d.o.o. Foča (u daljem tekstu: HES Gornja Drina ili Podnosilac zahtjeva), zastupan po punomoćniku, advokatu iz Sarajeva Nerminu Vili, Branilaca Sarajeva 23/2 Sarajevo, u skladu sa članom 25. tačka f) Zakona o konkurenciji ("Službeni glasnik BiH", br. 48/05, 76/07 i 80/09 – u daljem tekstu: Zakon o konkurenciji), kojim se traži ocjena da li je tržište u oblasti u kojoj djeluje društvo HES Gornja Drina otvoreno za konkurenciju, u smislu člana 5. stav 3. Zakona o javnim nabavkama („Službeni glasnik BiH”, br. 39/14, 59/22 i 50/24)

Konkurencijsko vijeće je aktom broj: 07-26-7-021-2/25 od 25.09.2025. godine, od punomoćnika Podnosioca zahtjeva zatražilo dopunu Zahtjeva, u smislu dostavljanja ovjerene dokumentacije i dokaza o uplati administrativne takse, koju je isti dostavio dana 06.10.2025. godine, podneskom zaprimljenim pod brojem: 07-26-7-021-3/25.

Podnosilac zahtjeva u zaprimljenom podnesku, u najkraćem, navodi sljedeće:

- Ovim dopisom obraćamo Vam se kao punomoćnici Društva - "HES Gornja Drina" d.o.o. Foča, a radi dostavljanja Vašeg Mišljenja u kontekstu člana 5. stav (3) Zakona o javnim nabavkama BiH, odnosno Mišljenja da li je tržište u oblasti u kojoj djeluje društvo "HES Gornja Drina" d.o.o. Foča otvoreno za konkurenciju i da li je u tom smislu ovo društvo obveznik primjene Zakona o javnim nabavkama BiH;
- Pravni osnov za podnošenje predmetnog zahtjeva za dostavljanje Mišljenja temeljimo na odredbi člana 5. stav (3) Zakona o javnim nabavkama BiH kojom je propisano: "*U slučaju da neku od djelatnosti definisanih u ovom članu obavlja više privrednih društava koja nisu obuhvaćena st. (1) i (2) ovog člana, Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine, na zahtjev Agencije, a po zahtjevu odnosnog ugovornog organa, ocijenit će da li je relevantno tržište za datu djelatnost otvoreno za konkurenciju. U slučaju da je odlukom Konkurencijskog vijeća Bosne i Hercegovine to relevantno tržište proglašeno otvorenim za konkurenciju, privredno*

društvo koje obavlja konkretnu djelatnost nije obavezno da primjenjuje ovaj zakon za obavljanje te djelatnosti."

- Također, pravni osnov za podnošenje predmetnog Zahtjeva nalazimo i u članu 25. Zakona o konkurenciji u kojem su propisane nadležnosti Konkurencijskog vijeća BiH, pa između ostalog pod tačkom f): „*daje mišljenja i preporuke o bilo kom aspektu konkurencije, po službenoj dužnosti ili na zahtjev državnog organa, privrednog subjekta ili udruženja*“;
- Iako Društvo, u kontekstu prednje odredbe, ne smatra da je ugovorni organ u smislu odredbi Zakona o javnim nabavkama BiH, isto će u narednom periodu u okviru obavljanja djelatnosti postupati u skladu sa instrukcijama i uputama organa nadležnih za dostavljanje Mišljenja u tom kontekstu, zbog čega se i obraćamo i Konkurencijskom vijeću BiH obzirom na činjenicu da postoje određena neslaganja i nejasni zaključci Agencije za javne nabavke BiH po ovom pitanju;
- U svrhu što preciznijeg i jasnijeg pojašnjenja činjenica koje će biti od uticaja na stav naslovnog organa, u daljem toku ovog dopisa ukratko ćemo pojasniti nastajanje i djelovanje Društva, njegovu strukturu kao i oblast/djelokrug rada;
- Privredno društvo HES „GORNJA DRINA“ d.o.o. Foča je osnovano radi obavljanja djelatnosti proizvodnje i prodaje električne energije Ugovorom o osnivanju "Hidroelektroenergetski sistem Gornja Drina" Društvo sa ograničenom odgovornošću Foča, broj OPU-672/20 od 17.06.2020. godine, te Ugovorom o pristupanju novog člana Društva i povećanju osnovnog kapitala društva "Hidroelektroenergetski sistem Gornja Drina" d.o.o. Foča broj OPU-668/20 od 17.06.2020. godine, u kakvoj organizacijskoj strukturi Društvo djeluje i danas;
- Ovim Ugovorom o osnivanju broj OPU 672/2020 od dana 17.06.2020. godine, odnosno "pristupanjem" novog člana, u vlasništvu društva su sada dva preduzeća i to: 1. Mješoviti Holding „Elektroprivreda Republike Srpske“ - Matično preduzeće akcionarsko društvo Trebinje sa upisanim i uplaćenim novčanim kapitalom koji iznosi 1.020.000,00 KM, te upisanim i unijetim ulozima, stvarima, pravima i radovima u iznosu od 37.061.429,5 KM, a što ukupno iznosi 38.081.429.50 KM i čini dio od 49% u ukupnom osnivačkom kapitalu društva HES Gornja Drina i 2. Javno preduzeće „Elektroprivreda Srbije“ (dalje u tekstu: JP EPS) sa upisanim i uplaćenim novčanim kapitalom koji iznosi 39,635.773,56 KM, što čini dio od 51% u ukupnom osnivačkom kapitalu društva HES Gornja Drina;
- Prema odredbi člana 7. predmetnog Ugovora o osnivanju broj OPU 672/2020 od dana 17.06.2020. godine, utvrđeno je da se Društvo osniva s ciljem realizacije Projekta izgradnje i eksploatacije HE Buk Bijela, HE Foča, HE Paunci na rijeci Drini;
- U skladu sa prethodno navedenim, nesporno je da je Društvo „HES Gornja Drina“ d.o.o. Foča nastalo spajanjem osnivačkih udjela JP EPS i ERS, ali da kao takvo predstavlja društvo sa ograničenom odgovornošću, s obzirom na odnos osnivačkih udjela 51%:49% u korist Elektroprivrede Republike Srbije, odnosno da niti jedno javno preduzeće na području teritorije na kojem društvo obavlja svoju djelatnost nema više od 50% vlasničkog udjela;
- Obzirom na prednje navedene činjenice u pogledu osnivanja Društva i vlasničkog udjela u istom, Društvo je konstatovalo da se na njega ne odnose odredbe Zakona o javnim nabavkama BiH koje tretiraju status ugovornog organa, obzirom na činjenicu da je članom 4. Zakona o javnim nabavkama BiH definisan pojam ugovornog organa na sljedeći način:

(1) Ugovorni organ u smislu ovog zakona je:

- a) svaka institucija vlasti u Bosni i Hercegovini, entitetima, Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine, na nivou kantona, grada ili opštine (u daljem tekstu: institucija vlasti na državnom, entitetskom ili lokalnom nivou);*
- b) pravno lice koje je osnovano za određenu svrhu s ciljem zadovoljavanja potreba od opšteg interesa, a koje nema industrijski ili komercijalni karakter, i ispunjavajući najmanje jedan od sljedećih uslova:*
 - 1) finansiran je, najvećim dijelom, iz javnih sredstava, ili*
 - 2) nadzor nad upravljanjem vrši ugovorni organ definisan u tač. a) i b) ovog stava, ili*
 - 3) više od polovine članova skupštine, upravnog ili nadzornog odbora čine imenovani ili izabrani predstavnici ugovornih organa iz tač. a) i b) ovog stava;*
- c) asocijacija koju su formirali jedna ili više institucija vlasti ili pravnih lica definisani u tač. a) i b) ovog stava.*

- U skladu sa navedenim, a u odnosu na stav (1) tačka a) Zakona o javnim nabavkama BiH, nije sporno da „HES Gornja Drina“ d.o.o. Foča ne predstavlja instituciju vlasti u BiH, entitetim ili Brčko distrikta BiH, niti instituciju na nivou kantona, grada ili općine, već privredno društvo sa ograničenom odgovornošću, slijedom čega se ova odredba ne može primijeniti na Društvo. S druge strane, imajući u vidu pravni status Društva te njegove djelatnosti, ono nije Društvo koje će zadovoljavati potrebe od opšteg interesa, a koje nema komercijalni karakter. Društvo je, s obzirom na akte kojima je uređena njegova organizaciona struktura i oblast djelovanja, društvo koje je osnovano s ciljem sticanja dobiti, pa je nesporno da se ni ova odredba ne može primijeniti na Društvo;
- Dalje, a u kontekstu stava (1) tačka b) jasno je regulisano da privredno društvo mora ispunjavati tri kumulativno određena uslova da bi imalo status ugovornog organa. Sve i da uzmemo u obzir da Društvo obavlja poslove od općeg interesa, činjenica je da ovo Društvo ima komercijalni karakter, a što proizlazi iz odredbe člana 1. Ugovora o osnivanju broj OPU 672/2020 od dana 17.06.2020. godine, ali i odredbe člana 7. predmetnog Ugovora u kojem je pored taksativno nabrojanih djelatnosti utvrđeno da u djelatnost spada i proizvodnja električne energije, te snabdijevanje i trgovina istom. Nadalje, i samim Ugovorom članova društva „HES Gornja Drina“ d.o.o. Foča br. OPU-673/20, odredbom člana 4. jasno je regulisano da cilj osnivanja Društva jeste isključivo sticanje dobiti obavljanjem poslova iz registrovane djelatnosti Društva, što ukazuje da drugi kumulativni uslov određen odredbom člana 4. stav (1) tačka b) ZJN BiH nije ispunjen;
- Nadalje, jasno je da ovo Društvo nije najvećim dijelom finansirano iz javnih sredstava (organa iz BiH), s obzirom na srazmjer osnivačkih udjela;
- S obzirom da Društvo nema Nadzorni odbor, u odnosu na Skupštinu društva, jasno je određeno da skupštinu čine članovi Društva sa po jednim predstavnikom, a gdje svaki član ima pravo glasa srazmjerno učešću udjela, kako je utvrđeno odredbom čl. 16. Ugovora o osnivanju broj: OPU 672/2020. Upravni odbor ima tri člana, od kojih dva člana predlaže JP EPS, jednog člana mješoviti holding ERS, a kako je utvrđeno čl. 19. Ugovora o osnivanju Društva. S tim u vezi, nesporno je da više od polovine članova skupštine i upravnog odbora nisu imenovani ili izabrani predstavnici ugovornog organa;
- U odnosu na treći modalitet po kojem se utvrđuje da će se ugovornim organom smatrati privredno društvo, a kako to utvrđuje član 4. stav (1) tačka c) Zakona o javnim nabavkama:

„Asocijacija koju su formirali jedna ili više institucija vlasti ili pravna lica definirani u tač. a) i b) ovog stava”, također jasno proizilazi da ovo Društvo nije asocijacija koju su formirali organi vlasti niti pravna lica iz tačke a) i b) ovog stava, a kako smo ranije istakli;

- Ono što je bitnije u kontekstu dostavljanja Mišljenja Konkurencijskog vijeća je član 5. Zakona o javnim nabavkama BiH kojim je definisan sektorski ugovorni organ, kojim je regulisan pojam sektorskog ugovornog organa, a koji je obavezan na primjenu ovog zakona, pa je tako propisano sljedeće:

„Sektorski ugovorni organ je obveznik primjene ovog zakona ako obavlja djelatnosti u oblasti vodosnabdijevanja, energetike, prometa i poštanskih usluga, i to:

- a) ugovorni organ iz člana 4. ovog zakona kada nabavlja robu, usluge ili radove za potrebe obavljanja djelatnosti navedenih u čl. 78. do 83. ovog zakona;*
- b) privredno društvo u kojem ugovorni organ ili više ugovornih organa ima ili može imati neposredan ili posredan prevladavajući uticaj na osnovu vlasništva, finansijskog udjela ili na osnovu propisa koji vrijede za društvo i koje obavlja jednu ili više djelatnosti navedenih u čl. 78. do 83. ovog zakona, kada nabavlja robu, usluge ili radove za potrebe obavljanja tih djelatnosti.*

Preovladavajući uticaj u smislu ove tačke postoji u slučaju kada ugovorni organ direktno ili indirektno: 1.) ima natpolovičnu većinu osnovnog kapitala tog privrednog društva; ili 2.) ima natpolovičnu većinu glasova koji su povezani s ulozima u tom privrednom društvu; ili 3.) može imenovati više od polovine članova uprave, upravnog ili nadzornog odbora tog privrednog društva."

- S obzirom na prednju analizu člana 4. Zakona o javnim nabavkama BiH, smatramo da u odnosu na Podnosioca zahtjeva nema mjesta primjeni ovog člana odnosno ne dovodimo u sumnju da ovo društvo ne potpada pod definiciju ugovornog organa iz člana 4. Zakona o javnim nabavkama, a sve u skladu, kako smo naprijed naveli, sa detaljnom analizom navedene zakonske odredbe, vlasničke strukture i djelatnosti koju ovo društvo obavlja;
- U odnosu na tačku b) istog člana, jasno je definirano da se sektorskim ugovornim organom ima smatrati ono privredno društvo u kojem ugovorni organ ima ili može imati neposredan ili posredan prevladavajući uticaj na osnovu vlasništva, finansijskog udjela ili na osnovu propisa koji vrijede za društvo i koje obavlja jednu ili više djelatnosti navedenih u čl. 78. do 83. Zakona. Dakle, da bi se jedno društvo, u kontekstu odredbi Zakona o javnim nabavkama BiH smatralo sektorskim ugovornim organom pod tačkom b) člana 5. Zakona o javnim nabavkama BiH, nužno je da budu kumulativno ostvarena dva uslova i to: a) da ugovorni organ ima preovladavajući uticaj po tri osnova: vlasništvo, finansijski udjeli, propisi koji vrijede za društvo, i drugi uslov b) da obavlja djelatnosti navedene u čl. 78. - 83. Zakona o javnim nabavkama BiH;
- Preovladavajući uticaj postoji dakle ukoliko ugovorni organ ima natpolovičnu većinu osnovnog kapitala, što u konkretnom nije slučaj, obzirom na srazmjer osnivačkog udjela, a prema kojem Javno preduzeće Elektroprivreda Republike Srbije ima 51% osnivačkog udjela u Društvu. Naime, Ugovorom o pristupanju novog člana društva i povećanju osnovnog kapitala društva "Hidroelektroenergetski sistem Gornja Drina" d.o.o. Foča broj OPU-668/20

od 17.06.2020. godine, u članu 4. propisano je sljedeće: 1. Mješoviti holding "Elektroprivreda Republike Srpske" Matično preduzeće a.d. Trebinje ima udio od 38.081.429,50 KM, odnosno 19.470.725,73 EUR, što predstavlja udio od 49% osnivačkog kapitala; 2. Javno preduzeće "Elektroprivreda Srbije" Beograd ima udio od 39.635.773,56 KM, odnosno 20.265.449,23 EUR, što predstavlja udio od 51% osnivačkog kapitala;

- Ovdje dakle, iako je Elektroprivreda Republike Srpske, posmatrajući tu instituciju samostalno, nesporno ugovorni organ prema Zakonu o javnim nabavkama BiH, u konkretnom slučaju nema preovladavajući uticaj u odnosu na vlasništvo, finansijski udjel niti propise koje vrijede za društvo, jer kako je to iz osnivačkih akata društva, koje smo naslovnom organu dostavili, vidljivo da taj preovladavajući uticaj ima Elektroprivreda Srbije, koja nije ugovorni organ prema odredbama Zakona o javnim nabavkama Bosne i Hercegovine;
- Nadalje, sljedeći uslov za postojanje preovladavajućeg uticaja definisan je predmetnom tačkom b) člana 5. Zakona, po kojoj preovladavajući uticaj postoji i ako ugovorni organ ima natpolovičnu većinu glasova koji su povezani sa udjelima, što također nije primjenjivo u konkretnom slučaju. Naime, odredbom člana 16. Ugovora o osnivanju broj OPU 672/2020 od 17.06.2020. godine propisano je da Skupštinu čine članovi društva sa po jednim predstavnikom, a gdje svaki član ima pravo glasa srazmjerno učešću udjela kako je utvrđeno odredbom;
- Dakle, u odnosu na navedeno, a kako je jasno da su u Društvu udjeli raspoređeni na način da Elektroprivreda Republike Srbije ima udio od 51%, dakle veći udio nego Elektroprivreda Republike Srpske, isključena je opcija da Elektroprivreda Republike Srpske ima natpolovičnu većinu glasova, jer, kako smo istakli, u relevantnim pitanjima se u Društvu odlučuje srazmjerno osnivačkim udjelima, pa u tom smislu natpolovičnu većinu glasova svakako ima Elektroprivreda Srbije, a nikako Elektroprivreda Republike Srpske, kao ugovorni organ;
- Nadalje, treći oblik prema kojem se utvrđuje ispunjenost prvog kumulativnog uslova, prevladavajućeg utjecaja ugovornog organa, jeste slučaj kada ugovorni organ ima više od polovine članova skupštine i upravnog odbora, a što smo već elaborirali te u konkretnom slučaju isključili, s obzirom na osnivačke i interne akte Društva;
- Naime, nesporno je da se ovo Društvo bavi djelatnostima u oblasti vodosnabdijevanja i djelatnostima u oblasti energetike kako je utvrđeno članom 7. Ugovora o osnivanju. Međutim, Društvo HES "Gornja Drina" d.o.o. Foča ne stavlja na raspolaganje ili upravlja bilo kakvim mrežama za javnu uslugu u vezi sa proizvodnjom i distribucijom električne energije ili opskrbljuje navedene mreže, odnosno navedene radnje ne predstavljaju djelatnost društva u smislu odredbe čl. 7. Ugovora o osnivanju, već se Društvo isključivo bavi proizvodnjom i trgovinom električnom energijom radi sticanja dobiti;
- Ovo bi konkretno značilo da Društvo zapravo prodaje električnu energiju na tržištu, a da dalje kupac te električne energije istu distribuira, odnosno raspolaže istom u skladu sa sopstvenim potrebama, s tim da kupci te električne energije nisu krajnji korisnici u smislu javne usluge. Dakle, Društvo u skladu sa svojim djelatnostima neće proizvedenu električnu energiju koristiti za javno snabdijevanje ili pružanje javne usluge;
- Također, ukoliko uzmemo u obzir odredbu čl. 9. st. 4. Zakona o električnoj energiji RS, jasno je utvrđeno da se elektroenergetske djelatnosti mogu obavljati kao javna usluga ili kao tržišne djelatnosti, dok je stavom (2) istog člana regulisano da u ove djelatnosti spadaju proizvodnja električne energije, distribucija električne energije i upravljanje distributivnim sistemom, snabdijevanje i trgovina električnom energijom;

- S tim u vezi, jasno je da obavljanje djelatnosti proizvodnje i distribucije električne energije ne predstavlja *prima facie* obavljanje javnih usluga, odnosno iste se mogu obavljati kao tržišne djelatnosti, što je jasno utvrđeno Zakonom o električnoj energiji Republike Srpske, ali i članom. 1. Ugovora o osnivanju, kako smo već istakli. Štaviše, da bi se ove djelatnosti obavljale kao javne usluge mora se odrediti obaveza pružanja ovih usluga kako to utvrđuju odredbe člana 12. i 13. Zakona o električnoj energiji Republike Srpske;
- Također, postoji veći broj privrednih subjekata koje na samo tom užem području na kojem djeluje i ovo Društvo obavljaju istu ili sličnu djelatnost. Dakle, pravo na obavljanje djelatnosti koje ima HES "Gornja Drina" d.o.o. Foča ne ograničava pravo drugih subjekata na obavljanje te djelatnosti na navedenom području. Iz naprijed navedenog, proizilazi da ovo Društvo nema bilo kakvo isključivo pravo na obavljanje predmetne djelatnosti;
- Međutim, kako je Društvo od Agencije za javne nabavke BiH dobilo proturječna i nedorečena Mišljenja u pogledu statusa Društva kao ugovornog/sektorskog ugovornog organa, te obzirom da se Društvo i posljednji put obratilo Zahtjevom Agenciji za javne nabavke BiH po kojem još uvijek nije zaprimilo odgovor, ukoliko Agencija za javne nabavke BiH u konačnici zauzme stav da je Društvo sektorski ugovorni organ, s tim u vezi tražimo od Konkurencijskog vijeća BiH da nam dostavi svoje mišljenje da li je relevantno tržište u djelatnosti koju obavlja Društvo "HES Gornja Drina" d.o.o. Foča otvoreno za konkurenciju i da li je u tom smislu Društvo, sve i da Agencija zauzme stav da je sektorski ugovorni organ - dužno primjenjivati Zakon o javnim nabavkama BiH ili je od primjene ovog Zakona izuzeto;
- Obzirom na činjenicu da smo naslovnom organu u ovom Zahtjevu dostavili analizu nastajanja i područja djelovanja Društva "HES Gornja Drina" d.o.o.. Foča, te naše mišljenje u pogledu primjenjivosti članova Zakona o javnim nabavkama BiH koji tretiraju pitanje (sektorskog) ugovornog organa, molimo da nam i Konkurencijsko vijeće BiH dostavi svoje Mišljenje da li je tržište za djelatnost kojom se ovo Društvo bavi otvoreno za konkurenciju i da li je u tom smislu Društvo "Hes Gornja Drina" d.o.o. Foča obveznik primjene Zakona o javnim nabavkama BiH;
- U ovom dijelu, smatramo svrsishodnim ukazati i na Zaključak Konkurencijskog vijeća broj UP-05-26-1-023-11/20 od 23.09.2020. godine, po Zahtjevu za Prijavu koncentracije privrednih subjekata JP "Elektroprivreda Srbije", Beograd, Republika Srbija i MH "Elektroprivreda Republike Srpske", Trebinje, Bosna i Hercegovina, a u dijelu u kojem je Konkurencijsko vijeće BiH dalo definiciju relevantnog tržišta, na sljedeći način:

Relevantno tržište koncentracije, u smislu člana 3. Zakona, te čl. 4. i 5. Odluke o utvrđivanju relevantnog tržišta, čini tržište određenih proizvoda/usluga koje su predmet obavljanja djelatnosti na određenom geografskom tržištu. Prema odredbi člana 4. Odluke o utvrđivanju relevantnog tržišta u proizvodnom smislu, relevantno tržište obuhvata sve proizvode i/ili usluge koje potrošači i/ili korisnici smatraju međusobno zamjenjivim, pod prihvatljivim uvjetima, imajući u vidu posebno njihove bitne karakteristike, kvalitet, uobičajenu namjenu, način upotrebe, uslove prodaje i cijene. Prema članu 5. Odluke o utvrđivanju relevantnog tržišta, relevantno tržište u geografskom smislu obuhvata cjelokupnu ili dio teritorija Bosne i Hercegovine na kojem privredni subjekt djeluje u prodaji i/ili kupovini relevantnog proizvoda pod jednakim ili dovoljno ujednačenim uvjetima i koji to tržište bitno razlikuje od uvjeta tržišne konkurencije na susjednim geografskim tržištima. Geografsko tržište predmetne

koncentracije, jeste tržište proizvodnje i veleprodaje električne energije na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine. Kako Podnosioci prijave navode u istoj, planirano je da se električna energija, koja bude proizvedena od strane ciljnog društva plasira na slobodnom organiziranom tržištu, prije svega putem regionalnih berzi. Ciljno društvo neće pružati javne usluge garantirane i rezervne opskrbe, već će biti u potpunosti tržišno orijentirana kompanija, koja ujedno nema obavezu pružanja javne usluge, što je u skladu sa članom 9. stav 4. Zakona o električnoj energiji RS ("Sl. glasnik RS", br. 8/2008 - prečišćen tekst, 34/2009, 92/2009 i 1/2011);

- U oblasti proizvodnje i opskrbe električnom energijom, Evropska komisija na konzistentan način definiše relevantno tržište proizvoda kao jedinstveno tržište proizvodnje i veleprodaje. Isto tako, prema Tržišnim pravilima BiH koje je donio NOS BiH, propisano je da licencirani proizvođač proizvodi električnu energiju i ima pravo da proizvedenu električnu energiju prodaje na tržištu. Time se veleprodajno tržište određuje kao tržište proizvodnje, trgovine i opskrbe. U pogledu geografskog obima tržišta, Evropska komisija je uglavnom definisala geografsko tržište kao nacionalno;
- Tržišna pravila NOS-a BiH u članu 7. propisuju da je tržište električne energije BiH jedinstveno, tako svi sudionici na tržištu mogu, bez ograničenja, snabdijevati električnom energijom bilo kojeg kupca na teritoriji BiH i uvjeti konkurencije na toj teritoriji su ujednačeni;
- Aktivnosti berzi u regionu i njihova integracija, koja se najavljuje, omogućit će da se intenzivira konkurencija na nadnacionalnom nivou. Visoka razina međuzavisnosti elektroenergetskih sistema različitih država i sve veća prekogranična trgovina, do koje dolazi usljed otvaranja veleprodajnog nivoa, čine da se konkurencija odvija i izvan granica pojedinačnih, nacionalnih, tržišta;
- Na tržištu postoje četiri vodeća učesnika: Elektroprivreda RS, Elektroprivreda BiH, Elektroprivreda HZHB i RiTE Stanari, dok ostali nezavisni učesnici sve više doprinose ukupnoj ponudi električne energije i očekuje se da oni u budućnosti postanu sve značajniji učesnici na tržištu. Također, otvaranje tržišta i integriranje regionalnog tržišta doprinijet će većim udjelom nezavisnih snabdijevača električnom energijom na tržištu Bosne i Hercegovine, kao i ulasku novih društava na ovo tržište;
- Tako, u kontekstu gore istaknutih stavova Konkurencijskog vijeća po pitanju relevantnog tržišta kao i prisustva ostalih društava i/ili preduzeća u kontekstu djelatnosti koje Društvo obavlja, molimo za dostavljanje mišljenja da li je relevantno tržište otvoreno za konkurenciju u ovoj djelatnosti i da li je u tom kontekstu Društvo "HES Gornja Drina" d.o.o. Foča obveznik primjene Zakona o javnim nabavkama BiH kada u okviru svoje djelatnosti nabavlja radove, robe ili usluge.

U cilju utvrđivanja stanja na tržištu električne energije u Bosni i Hercegovini, u segmentu proizvodnje i prodaje, Konkurencijsko vijeće je prikupilo podatke relevantnih regulatornih institucija i to: Državne regulatorne komisije za električnu energiju u Bosni i Hercegovini (u daljem tekstu: DERK), Regulatorne komisije za energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: FERK) i Regulatorne komisije za energetiku Republike Srpske (u daljem tekstu: RERS).

FERK u svom odgovoru, zaprimljenom pod brojem: 07-26-7-021-7/25 dana 27.10.2025. godine, u najbitnijem, navodi sljedeće:

- Zakon o električnoj energiji Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH" broj 60/23) stupio je na snagu 17.08.2023. godine. Članom 9. stav (3) ovog zakona propisano je da se elektroenergetska djelatnost distribucije električne energije obavlja kao javna usluga prema uslovima utvrđenim tim zakonom, stavom (4) istog člana propisano je da se elektroenergetska djelatnost snabdijevanja električnom energijom obavlja kao tržišna djelatnost ili kao javna usluga na osnovu odluke Vlade Federacije donesene u skladu sa članom 106. tog zakona, dok je stavom (5) propisano da se elektroenergetske djelatnosti koje ovim zakonom ili odlukom Vlade Federacije nisu utvrđene kao javna usluga obavljaju kao tržišne djelatnosti. Članom 12. istog zakona propisano je da se tržišne djelatnosti obavljaju uz poštovanje principa tržišne konkurencije i ravnopravnog položaja svih učesnika na tržištu, gdje se slobodno dogovaraju i/ili ugovaraju količine i cijene isporučene električne energije;
- Iz navedenih zakonskih odredbi vidljivo je da se elektroenergetska djelatnost proizvodnje električne energije obavlja kao tržišna djelatnost, a u skladu sa navedenim članom 34. stav (2) tačka c) Zakona o električnoj energiji Federacije Bosne i Hercegovine je propisano da proizvođač ima pravo da prodaje proizvedenu električnu energiju na konkurentskom tržištu;
- Elektroenergetska djelatnost trgovina električnom energijom takođe se obavlja kao tržišna djelatnost, a ista je definisana članom 113. stav (1) Zakona o električnoj energiji Federacije Bosne i Hercegovine, kao djelatnost kupovine i prodaje električne energije na veleprodajnom tržištu, isključujući prodaju krajnjim kupcima (snabdijevanje), dok je stavom (2) istog člana propisano da trgovinu električnom energijom može da obavlja elektroenergetski subjekat na osnovu dozvole izdate od strane FERK-a ili drugih regulatornih komisija u Bosni i Hercegovini;
- Vezano za kupce, Zakon o električnoj energiji Federacije Bosne i Hercegovine ne poznaje kategoriju kvalifikovani kupac, koji je bio definisan ranije važećim Zakonom o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH" broj 66/13, 94/15, 54/19, 1/22 i 61/22) kao kupac koji može da slobodno kupuje električnu energiju od snabdjevača/trgovca kojeg sam izabere i u skladu sa kojim su i kupci iz kategorije domaćinstava stekli status kvalifikovanog kupca 01.01.2015. godine. Naime, novim Zakonom o električnoj energiji Federacije Bosne i Hercegovine definisan je krajnji kupac koji označava kupca koji kupuje električnu energiju za vlastitu upotrebu, a obuhvata i aktivne kupce, kupce iz kategorije domaćinstva, male kupce električne energije i krajnje kupce od posebnog društvenog značaja. U skladu sa članom 101. Zakona o električnoj energiji Federacije Bosne i Hercegovine krajnji kupci električne energije imaju pravo da slobodno izaberu svog snabdjevača električnom energijom, dok u skladu sa članom 118. stav (2) ovog zakona krajnji kupci iz kategorije domaćinstvo, mali kupci i krajnji kupci od posebnog društvenog značaja imaju pravo na snabdijevanje električnom energijom u okviru usluge javnog snabdijevanja, a u skladu sa stavom (3) istog člana krajnji kupac sa snabdjevačem električne energije koga izabere na tržištu slobodno ugovara količinu i cijenu električne energije;
- Obzirom na navedene zakonske odredbe proizvođači električne energije ne mogu da zaključuju ugovore direktno sa krajnjim kupcima, obzirom da to mogu samo imaoći dozvola za obavljanje djelatnosti snabdijevanja i trgovine električnom energijom, zbog čega ne mogu da se dostave podaci o broju zaključenih ugovora između proizvođača i krajnjih kupaca. Takođe, FERK ne vodi evidenciju o vlasničkoj strukturi imaoća FERK-ovih dozvola za obavljanje djelatnosti jer isto nije relevantno za izdavanje istih, zbog čega se mogu dostaviti samo podaci vezani za dozvole koje su izdate za dva javna elektroprivredna preduzeća koja

djeluju na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine, odnosno za JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo i JP „Elektroprivreda HZ HB“ d.d. Mostar;

- Vezano za podatke o stanju tržišta električne energije za 2023. i 2024. godinu u Bosni i Hercegovini koji posebno uključuju podatke o broju učesnika na tržištu električne energije u segmentu proizvodnje i prodaje električne energije i podatke koji pokazuju ekonomsku i tržišnu snagu tih učesnika na tržištu, u nastavku su podaci za Federaciju Bosne i Hercegovine: broj izdatih dozvola za djelatnost proizvodnje električne energije zaključno sa 31.12.2024. godine je 547. Napominjemo kako su u skladu sa članom 17. Zakona o električnoj energiji Federacije Bosne i Hercegovine izuzeti od obaveze pribavljanja FERK-ove dozvole za proizvodnju električne energije elektroenergetski subjekti čija je ukupna instalisana snaga elektrana manja od 1 MW;
- Vezano za snabdijevanje i trgovinu električnom energijom, zaključno sa 31.12.2024. godine, 20 pravnih subjekata je posjedovalo FERK-ovu dozvolu za obavljanje djelatnosti snabdijevanja i trgovine električnom energijom. Od 20 imalaca dozvole, snabdijevanje krajnjih kupaca i trgovinu na veleprodajnom tržištu Bosne i Hercegovine, u 2024. godini aktivno su obavljala dva javna elektroprivredna preduzeća i 14 imalaca dozvola za snabdijevanje i trgovinu električnom energijom. Pored dva javna elektroprivredna preduzeća snabdijevanje manjeg broja krajnjih kupaca obavljala su još dva imaoća dozvole za snabdijevanje i trgovinu električnom energijom. Četiri imaoća dozvole nisu imala nikakav promet;
- Glede relevantne legislative koja reguliše ovu oblast, FERK je na osnovu Zakona o električnoj energiji Federacije Bosne i Hercegovine usvojio Pravilnik o promjeni snabdjevača („Službene novine Federacije BiH“ broj 22/24), Pravilnik o metodologiji za utvrđivanje cijena za snabdijevanje električnom energijom krajnjih kupaca kod javnog i rezervnog snabdjevača („Službene novine Federacije BiH“ broj 22/24), Pravilnik o izdavanju dozvola („Službene novine Federacije BiH“ broj 29/24), te Opšte uslove za isporuku i snabdijevanje električnom energijom („Službene novine Federacije BiH“ broj 59/24 i 43/25).

DERK je u svom odgovoru na upućene zahtjeve, zaprimljenim pod brojem: 07-26-7-021-9/25 dana 31.10.2025. godine i brojem: 07-26-7-021-14/25 dana 26.11.2025. godine (elektronskim putem zaprimljen dana 24.11.2025. godine pod brojem: 07-26-7-021-13/25), dostavio Izvještaj o radu Državne regulatorne komisije za električnu energiju i odgovor u kojem se navodi sljedeće:

- u cilju praćenja jedinstvenog tržišta električne energije u Bosni i Hercegovini, a u skladu s Pravilnikom o licencama („Službeni glasnik BiH“, broj 63/10), DERK vodi Registar trgovaca električnom energijom, koji sadrži podatke o svim pravnim licima kojima je trgovima električnom energijom omogućena izdavanjem licenci, odnosno dozvola od strane nadležnih regulatornih organa u Bosni i Hercegovini (DERK, Regulatorna komisija za energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine – FERK, Regulatorna komisija za energetiku Republike Srpske – RERS);
- DERK nema tražene podatke o vlasnicima licenci/dozvola za proizvodnju, niti podatke o vlasničkoj strukturi subjekata kojima zavisno od sjedišta, dozvole za proizvodnju, trgovinu i snabdijevanje izdaju FERK i RERS;
- U Bosni i Hercegovini je tokom 2024. godine proizvedeno ukupno 14.554 GWh električne energije. Od toga je proizvodnja četiri najveća proizvođača iznosila 92,8% i to JP Elektroprivreda Bosne i Hercegovine 36,6%, MH Elektroprivreda Republike Srpske 32,1%, Elektrane Stanari 13,2% i JP Elektroprivreda Hrvatske zajednice Herceg Bosne 10,9%. Svi ostali proizvođači su proizveli preostalih 7,2%;

- Ukupna prodaja električne energije krajnjim kupcima u Bosni i Hercegovini u 2024. godini iznosila je 10.828 GWh. Od toga je udio Elektroprivrede BiH 49,0%, Elektroprivrede RS 35,8%, Elektroprivrede HZHB 12,7%, Komunalnog Brčko 2,4% i ostalih snabdjevača 0,1%.

Uvidom u dostavljeni Izvještaj o radu DERK-a, za 2024. godinu, Konkurencijsko vijeće je utvrdilo i sljedeće podatke:

- Transakcije električne energije se uobičajeno odvijaju u velikim količinama i uključuju proizvođače energije, trgovce, snabdjevače, velike kupce energije, pa čak i investicijske banke;
- Ukupna potrošnja električne energije iznosila je 12.131 GWh i povećana je za 497 GWh, odnosno 4,3% u odnosu na prethodnu godinu. Potrošnja kupaca priključenih na prijenosni sistem (vN kupci) povećana je čak za 19,8% i iznosila je 860 GWh, a potrošnja kupaca priključenih na distributivni sistem iznosila je 10.903 GWh, uz povećanje u odnosu na prethodnu godinu od 3,4%. Od ovog iznosa 9.968 GWh odnosi se na preuzimanje krajnjih kupaca, a 935 GWh na gubitke u distribuciji. Ukupna prodaja krajnjim kupcima iznosila je 10.828 GWh i veća je za 4,6%;
- Broj kupaca električne energije (kvalifikovani kupci) u BiH na kraju godine je iznosio 1.618.585, od toga su 1.487.014 domaćinstva, a 131.571 kupci u ostalim kategorijama potrošnje;
- Nadležne regulatorne komisije u Bosni i Hercegovini ne utvrđuju tarifne stavove za kupce u onim kategorijama potrošnje koje prema legislativi više ne mogu biti regulirane. Istekom 2014. godine prestala je regulacija tarifa za snabdijevanje za sve kupce, osim za domaćinstva i kupce iz kategorije „ostala potrošnja“ (komercijalni kupci priključeni na 0,4 kV) koji imaju status „malog kupca“;
- Od 1. januara 2015. godine svi kupci električne energije u Bosni i Hercegovini mogu birati svog snabdjevača na tržištu. Kupci koji ne odaberu snabdjevača na tržištu mogu se snabdijevati kod javnih snabdjevača po njihovim tržišnim cijenama, a domaćinstva i mali kupci po reguliranim cijenama u okviru javne, odnosno univerzalne usluge;
- Mogućnost snabdijevanja u okviru ove usluge tokom 2024. godine koristila su sva domaćinstva u Bosni i Hercegovini i najveći broj malih kupaca iz kategorije „ostala potrošnja“. Prosječna cijena električne energije za te kupce iznosila je 16,05 feninga/kWh i veća 0,4% nego u 2023. godine kada je iznosila 15,99 feninga/kWh;
- Pri tome je prosječna cijena za domaćinstva iznosila 15,18 feninga/kWh (povećanje od 1,4%), dok je prosječna cijena za male kupce iz kategorije „ostala potrošnja“ koji se snabdijevaju putem javne, odnosno univerzalne usluge bila 19,74 feninga/kWh i veća je za 2,1% u odnosu na 2023. godinu;
- Regulatorne komisije u Bosni i Hercegovini djeluju na postepenom uklanjanju naslijeđenih unakrsnih subvencija između pojedinih kategorija kupaca, koje se odvija u skladu s dobrom međunarodnom regulatornom praksom, uz izbjegavanje tzv. „tarifnih šokova“. Prema podacima iz 2024. godine, unakrsna subvencija između tih kategorija u prosjeku iznosi 30,0% bilježeći najmanju vrijednost u slučaju kupaca koje snabdijeva Komunalno brčko (17,7%), a najveću kod kupaca Elektroprivrede RS (36,4%). Jasna je potreba da se unakrsne subvencije smanjuju, čime se poštuje osnovni regulatorni princip odražavanja stvarnih troškova u formiranju cijena. Time se omogućava tržišno nadmetanje i u snabdijevanju domaćinstava, odnosno otvara mogućnost tržišnim snabdjevačima da ponude povoljnije cijene i budu konkurentni i u tom segmentu tržišta;

- Na maloprodajnom tržištu u Bosni i Hercegovini od 1. januara 2016. godine registrirane su prve promjene snabdjevača kod kupaca priključenih na distributivni sistem, od kada iz mjeseca u mjesec njihov broj varira. U 2024. godini najveći dio kupaca se snabdijevao kod svojih tradicionalnih snabdjevača (tzv. inkumbenti). Nivo veleprodajnih cijena uzrokovao je smanjenje konkurncije na maloprodajnom tržištu, te su pored inkubenata, na maloprodajnom tržištu bila aktivna još tri snabdjevača: HEP Energija d.o.o. Mostar, Petrol BH Oil Company d.o.o. Sarajevo i Energy Financing Team d.o.o. Bileća. Oni su snabdijevali samo mali dio kupaca na srednjem naponu i kupaca u kategoriji „ostala potrošnja“, kojima su isporučili ukupno 14,96 GWh. Inkubenti su snabdijevali sve kupce električne energije priključene na prijenosni sistem i snabdijevali najveći dio kupaca priključenih na distributivni sistem;
- Dakle, u 2024. godini kupcima koji su promijenili snabdjevača isporučeno je 14,96 GWh, ili svega 0,15% od ukupno preuzete energije krajnjih kupaca u Bosni i Hercegovini, U prethodnom periodu desetine hiljada kupaca promijenilo je uvjete snabdijevanja promjenom ugovora sa svojim ranijim tradicionalnim snabdjevačima, čime su na otvorenom tržištu izabrali ponudu za snabdijevanje koja najbolje odgovara njihovim potrebama;
- Kupcima koji se snabdijevaju u okviru javne, odnosno univerzalne usluge isporučeno je 6.474,46 GWh (59,8% od ukupne potrošnje krajnjih kupaca), a kupcima za koje cijene nisu regulirane isporučeno je 4.353,63 GWh (40,2%);
- Značajno dinamičnije je trgovanje na veleprodajnom tržištu u Bosni i Hercegovini, koje se zasniva na bilateralnim aranžmanima kupovine i prodaje električne energije. Premda ovo tržište i dalje nije institucionalizirano (ne postoji operator tržišta, odnosno berza električne energije), rezultat brojnih bilateralnih ugovora je značajan – 19 aktivnih licenciranih subjekata je ostvarilo promet od 3.244 GWh na domaćem tržištu. Uz to registrirane su i prekogranične transakcije u ukupnom obimu 6.545 GWh, od čega su izvozne iznosile 4.524 GWh, a uvozne 2.021 GWh;
- Hidrološki uvjeti su u 2024. godini bili izrazito nepovoljni, te je proizvodnja električne energije u hidroelektranama priključenim na prenosni sistem smanjena za 1.552 Gwh, odnosno 24,7%, i iznosila je 4.732 Gwh;
- Proizvodnja u termoelektranama na ugalj je iznosila 8.483 Gwh i bila veća za 0,9%. Dok je u termoelektrani Tuzla zabilježeno povećanje proizvodnje za 27,4%, ostale četiri termoelektrane su imale manju proizvodnju nego prethodne godine;
- Proizvodnja u vjetroelektranama priključenim na prenosni sistem iznosila je 393 Gwh, što je za 37 GWh ili 10,3% više nego u 2023. godini. Od 1. oktobra 2024. godine u probnom pogonu se nalazi nova vjetroelektrana Ivovik u općini Tomislavgrad, instaliranog kapaciteta 84 MW;
- Tokom 2024. godine na prenosni sistem su priključene četiri nove solarne fotonaponske elektrane: Zvizdan u općini Ljubuški, Bileća u istoimenoj općini, Eco – Wat u općini Stolac i Dealing Invest na području općina Tuzla i Lukavac;
- Ukupna proizvodnja u solarnim elektranama iznosila je 209 Gwh;
- Proizvodnja električne energije prisutna je i putem obnovljivih izvora u elektranama priključenim na distributivni sistem, elektranama na biomasu i elektranama industrijskih proizvođača.

Kako RERS nije dostavio svoj odgovor u ostavljenom roku, upućen je ponovni zahtjev za dostavu podataka o stanju na tržištu električne energije, i to aktom broj: 07-26-7-021-10/25 od dana 11.11.2025. godine. RERS je svoj odgovor dostavio dana 09.12.2025. godine, koji je zaprimljen pod brojem: 07-26-7-021-15/25, u kojem se navodi sljedeće:

- Obavljanje djelatnosti u sektoru električne energije, kao i funkcionisanje tržišta električne energije u Republici Srpskoj propisano je Zakonom o energetici („Službeni glasnik RS, br. 49/09 i 16/23), Zakonom o električnoj energiji („Službeni glasnik RS, broj 68/20), kao i Zakonom o obnovljivim izvorima energije („Službeni glasnik RS“, broj 16/22);
- Djelatnosti proizvodnje električne energije, kao i snabdijevanja i trgovine električnom energijom se obavljaju kao tržišne djelatnosti. RERS, između ostalog, izdaje dozvole za obavljanje sljedećih djelatnosti:
 - proizvodnje električne energije – izdaje se proizvođačima električne energije čija je ukupna instalisana snaga jednog ili više proizvodnih postrojenja veća od 1Mw, i
 - snabdijevanja i trgovine električnom energijom –korisnik stiče pravo da snabdijeva električnom energijom krajnje kupce, te da trguje električnom energijom na veleprodajnom tržištu, na teritoriji cijele Bosne i Hercegovine.

Broj izdatih dozvola od strane RERS je, kako slijedi:

- 31 dozvola za obavljanje djelatnosti proizvodnje električne energije, zaključno sa 31.12.2023. godine,
 - 41 dozvola za obavljanje djelatnosti proizvodnje električne energije, zaključno sa 31.12.2024. godine.
- Proizvođačima električne energije čija ukupna snaga u više objekata za proizvodnju ne prelazi 1MW, nije potrebna dozvola za obavljanje djelatnosti, izdata od strane Regulatorne komisije;
 - Proizvodnja električne energije se obavlja isključivo kao tržišna djelatnost i proizvođači električne energije, bez obzira na instalisanu snagu ili činjenicu da li ili ne posjeduju dozvolu, u skladu sa propisima, imaju pravo da proizvode električnu energiju i da tu električnu energiju prodaju isključivo na veleprodajnom tržištu. Ovo konkretno znači da proizvođači nemaju pravo prodavati svoju električnu energiju direktno krajnjim kupcima;
 - Prema dostupnim podacima, zaključno sa oktobrom 2025. godine, u Republici Srpskoj su na distributivnu mrežu bila priključena ukupno 1734 proizvodna objekta, pri čemu pojedina pravna lica posjeduju više proizvodnih objekata. Svi oni imaju pravo i aktivni su učesnici na tržištu, odnosno svoju energiju prodaju na veleprodajnom tržištu;
 - RERS ne raspolaže podacima o ekonomskoj i tržišnoj snazi svih naprijed pobrojanih učesnika na tržištu, izuzev za proizvođače kojima izdaje dozvolu za proizvodnju. Navedeni korisnici dozvola dostavljaju Regulatornoj komisiji, u skladu sa propisima, redovne izvještaje, uključujući i redovne godišnje finansijske izvještaje;
 - RERS ne vodi evidenciju, niti je po zakonu to dužna, o vlasništvu pojedinih proizvođača, budući da je pravni i regulatorni okvir identičan za sve učesnike na tržištu bez obzira na vlasništvo;
 - Proizvođači električne energije nemaju niti po zakonu mogu imati zaključene ugovore sa „kvalifikovanim kupcima“. Inače termin „kvalifikovani kupac“ pripada prošlosti, budući da svi krajnji kupci u Republici Srpskoj imaju pravo da samostalno biraju snabdjevača na tržištu;
 - Zakon dozvoljava da isto pravno lice može imati dozvolu za proizvodnju i dozvolu za snabdijevanje i trgovinu električnom energijom;
 - Podaci koji pokazuju tržišnu snagu proizvođača električne energije u smislu njihove proizvodnje mogu se pronaći u Regulatornim izvještajima o tržištu električne energije, prirodnog gasa i nafte i derivata nafte u Republici Srpskoj, koji se nalaze na internet stranici Regulatorne komisije, a izvod iz navedenog izvještaja je sljedeći:

Tržišno učešće najvećih proizvođača električne energije:

Ako posmatramo Republiku Srpsku, od ukupno proizvedene električne energije u 2024. godini, tržišno učešće najvećeg proizvođača električne energije (posmatrano kao povezana pravna lica u okviru vertikalno integrisane kompanije) iznosi 67%, što je nešto niže od procenta prethodne godine kada je iznosio 71%.

Tabela 1 – Uporedni prikaz učešća najvećih proizvođača u proizvodnji električne energije u Republici Srpskoj za period 2022. – 2024. godina

<i>Proizvođači</i>	<i>Ostvarena proizvodnja</i>					
	<i>2022.</i>		<i>2023.</i>		<i>2024.</i>	
	<i>(GWh)</i>	<i>Učešće u ukupnoj proizvodnji</i>	<i>(GWh)</i>	<i>Učešće u ukupnoj proizvodnji</i>	<i>(GWh)</i>	<i>Učešće u ukupnoj proizvodnji</i>
<i>MH ERS: ukupno</i>	<i>4.971,48</i>	<i>67%</i>	<i>5.579,95</i>	<i>71%</i>	<i>4.602,48</i>	<i>67%</i>
<i>RITE Stanari</i>	<i>2.128,20</i>	<i>29%</i>	<i>1.987</i>	<i>25%</i>	<i>1.926</i>	<i>28%</i>
<i>OIE</i>	<i>294,26</i>	<i>4%</i>	<i>320,96</i>	<i>4%</i>	<i>389,94</i>	<i>6%</i>
<i>Ukupno:</i>	<i>7.393,94</i>	<i>100%</i>	<i>7.887,91</i>	<i>100%</i>	<i>6.918,50</i>	<i>100%</i>

Izvor: RERS

Konkurencijsko vijeće na osnovu svega naprijed navedenog, kao i uvidom u relevantne propise koji uređuju energetske sektor, zaključuje da isti ukazuju na činjenicu da u Bosni i Hercegovini nema zakonskog monopola na tržištu proizvodnje i trgovine električne energije, s obzirom da istu proizvode privredni subjekti u državnom vlasništvu koji se bave elektroprivrednim djelatnostima (elektroprivrede), kao dominantniji učesnici na tržištu proizvodnje i trgovine električne energije, te termoelektrane, hidroelektrane, solarne elektrane, vjetroelektrane, industrijske elektrane i male obnovljive elektrane u privatnom i državnom vlasništvu, sa manjim udjelima u ukupnoj proizvodnji električne energije, prilikom čega su potrebne odgovarajuće dozvole za proizvodnju, snabdijevanje i trgovinu električnom energijom, ali se postojećom zakonskom regulativom ne zabranjuje ulazak novih proizvođača na tržište.

S tim u vezi, Konkurencijsko vijeće smatra da je tržište električne energije u Bosni i Hercegovini u segmentu proizvodnje i trgovine otvoreno i usklađeno sa osnovnim principima liberalizacije.

U odnosu na istovremeno postavljeni zahtjev da Konkurencijsko vijeće donese mišljenje o tome da li je privredni subjekt HES Gornja Drina obveznik primjene Zakona o javnim nabavkama ("Službeni glasnik BiH", br. 39/14, 59/22 i 50/24), kada u okviru svoje djelatnosti nabavlja radove, robe ili usluge, naglašavamo da Konkurencijsko vijeće nema zakonsku nadležnost za donošenje mišljenja o tome da li je određeni privredni subjekt obveznik primjene navedenog zakona.

Ovo mišljenje je dato isključivo na osnovu podataka dostavljenih u Zahtjevu, javno dostupnih podataka, te podataka prikupljenih od strane Državne regulatorne komisije za električnu energiju (DERK), Regulatorne komisije za energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine (FERK) i Regulatorne komisije za energetiku Republike Srpske (RERS), te ukoliko dati podaci odstupaju od stvarnog činjeničnog stanja ovo mišljenje se ne može primijeniti.

Predsjednica

Ninela Salihbašić

Dostaviti:

- **Agencija za javne nabavke Bosne i Hercegovine (2x)**
- **Arhiv**